

کد کنترل

339F

339

F

آزمون (نیمه‌تم مرکز) ورود به دوره‌های دکتری – سال ۱۴۰۲

دفترچه شماره (۱)

صبح پنج شنبه

۱۴۰۱/۱۲/۱۱

جمهوری اسلامی ایران
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری
سازمان سنجش آموزش کشور

«اگر دانشگاه اصلاح شود مملکت اصلاح می‌شود.
امام خمینی (ره)»

مدرسى معارف اسلامی (کد ۲۱۸۰)

زمان پاسخ‌گویی: ۱۰۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۸۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد و شماره سؤالات

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره
۱	مجموعه دروس تخصصی: – ادبیات عرب – کلام – تفسیر قرآن – فلسفه – اخلاق اسلامی – تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی – انقلاب اسلامی ایران – علوم قرآنی	۸۰	۱	۸۰

این آزمون نمرة منفی دارد.

استفاده از ماشین حساب مجاز نیست.

حق چاپ، تکثیر و انتشار سؤالات به هر روش (الکترونیکی و...) پس از برگزاری آزمون، برای تمامی اشخاص حقیقی و حقوقی تنها با مجوز این سازمان مجاز می‌باشد و با مخالفین برای مقررات رفتار می‌شود

* داوطلب گرامی، عدم درج مشخصات و امضا در مندرجات جدول زیر، بهمنزله عدم حضور شما در جلسه آزمون است.

اینجانب ..... با شماره داوطلبی ..... با آگاهی کامل، یکسان بودن شماره صندلی خود با شماره داوطلبی مندرج در بالای کارت ورود به جلسه، بالای پاسخ نامه و دفترچه سوالات، نوع و کد کنترل درج شده بر روی جلد دفترچه سوالات و پایین پاسخ نامه ام را تأیید می نمایم.

امضا:

مجموعه دروس تخصصی (ادبیات عرب - کلام - تفسیر قرآن - فلسفه - اخلاق اسلامی - تاریخ فرهنگ و تمدن اسلامی - انقلاب اسلامی ایران - علوم قرآنی):

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية (٥-١) :

١- (لقد وعدنا نحن و آباؤنا هذا من قبل إن هذا إلا أساطير الأولين). عین الخطأ:

١) قبل: من الأسماء الملازمة للإضافة و مبني على الضم ببناء عرضي بسبب قطعه عن الإضافة

٢) نحن: مؤكّد لفظي و مرفوع محلّاً بالتبعية للمؤكّد ضمير «نا»، و «آباء» معطوف على ضمير «نا»

٣) وعدنا: مبني للمجهول أو للمفعول، نائب فاعله ضمير «نا» البارز، و هذا الضمير معطوف عليه المعطوف «آباء»

٤) الأولين: جمع سالم للمذكّر - مشتق و اسم تفضيل - معرف بـ«أ»؛ نعت و مجرور بالياء بالتبعية للمنعوت «أساطير»

٤- « من كان صديقك؟ ». عین الخطأ:

١) صديق: خبر «كان»، أصله: «من هو صديق» دخل الناسخ على الضمير و استتر.

٢) صديق: اسم «كان»، أصله: «من صديقك» دخل الناسخ بعد تقدير المعرفة مبتدأً.

٣) من: اسم «كان» عند نصب «صديق».

٤) من: خبر «كان» عند رفع «صديق».

٤- عین الخطأ:

٢) هو أصدق إنسان.

١) أنت أقرب صديق.

٤) هو أحسن جالساً.

٣) أنت أصدق لساناً.

٤- عین الخطأ:

١) إنّ أباك و أخيك مسافر = «أخ» مفعول معه و القصد هو التأكيد على سفرة «الأب» لا «الأخ»!

٢) إنّ أباك و أخيك مسافران = «أخ» مفعول معه و ليس القصد التأكيد على سفرته!

٣) إنّ أباك مسافر و أخوك = ليس الغرض التأكيد على سفرة الأخ!

٤) إنّ أباك مسافر و أخيك = «أخ» أيضاً قد أكد بأنه سافر!

- ۵- «إِذَا أُسْدِيَتِ إِلَيْكَ يَدُ فَكَافَّهَا بِمَا يَرْبِى عَلَيْهَا!». عَيْنَ الْأَكْثَرِ مُنَاسِبَةً لِمُفْهُومِ الْعَبَارَةِ:
- ﴿وَ أَحْسَنَ كَمَا أَحْسَنَ اللَّهُ إِلَيْكَ﴾ ۱)
  - ﴿أُولَئِكَ الَّذِينَ تَنْقَبَّ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا﴾ ۲)
  - ﴿إِذَا حَيَّيْتُمْ بِتَحْيَةٍ فَحَيِّوْا بِأَحْسَنِ مَنْهَا﴾ ۳)
  - ﴿وَ مِنْ أَحْسَنِ دِينِنَا مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُ لِلَّهِ﴾ ۴)
- ۶- کدام مورد در خصوص نسبت میان علم و اراده الهی در انجام معاصی، نظر خواجه نصیرالدین طوسی را بیان می کند؟
- ۱) عین اراده الهی است.
  - ۲) تابع اراده تشریعی است.
  - ۳) منشاء تکلیف و امر و نهی الهی است.
  - ۴) در هر صورت با اراده الهی مطابقت دارد.
- ۷- کدام مورد براساس نظر متكلمين شیعه درباره تکلیف، قابل پذیرش نیست؟
- ۱) لازم است با پاداشی که مترتب بر آن است، فاصله داشته باشد.
  - ۲) لازم است فایده ای داشته باشد و آن، عین پاداش است.
  - ۳) باید ارتکاب قبیح، بر واضح آن محال باشد.
  - ۴) ممکن است متعلق آن، عمل نباشد.
- ۸- کدام مورد، عبارت زیر در خصوص معنای دقیق قهر الهی را به نحو درست تکمیل می کند؟
- «أَنَّهُ تَعَالَى .....».
- ۱) اشد المعقابین فی موضع النکال و النقمۃ
  - ۲) يقهر الرضا بالغضب
  - ۳) يقهر الاعداء بالغلبة
- ۹- در کدام مورد میان متكلمين شیعه با معتزله، اختلاف نظر کلی یا جزئی وجود دارد؟
- ۱) وجوب بعثت، وجوب نص بر تعیین امام
  - ۲) لزوم وجود غرض در افعال الهی، ماهیت لطف
  - ۳) وجود بعثت در هر زمان، وجوب عصمت امام
  - ۴) وجوب تکلیف، بداهت فاعلیت انسان نسبت به افعال متولد
- ۱۰- کدام مورد، دلیل ابوالحسن اشعری بر نظریه او در خصوص صفات الهی شمرده می شود؟
- ۱) استحاله اتحاد علم و عالم
  - ۲) بساطت ذات الهی
  - ۳) لزوم عروض صفت بر ذات و قائم بودن به آن
  - ۴) تمایز حقیقی صفات الهی، در عین وحدت ذات
- ۱۱- از دیدگاه علامه طباطبائی، مراد از «سبیل الله» در آیه مبارک ﴿قُلْ قَاتَلَ فِيهِ كَبِيرٌ وَ صَدَّ عَنْ سَبِيلِ اللهِ وَ كَفَرَ بِهِ وَ المسجد الحرام﴾ کدام است؟
- ۱) انفاق در راه خدا و دستگیری از مؤمنان
  - ۲) ترك محرمات شنبیع به قصد تقرب به خداوند
  - ۳) جهاد در راه خدا و مقاتله با دشمنان آئین الهی
  - ۴) عبادت و اعمال عبادی به ویژه حج بیت الله الحرام
- ۱۲- از دیدگاه علامه طباطبائی، مراد از تعبیر ﴿وَ أَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ﴾ در آیه مبارک ﴿وَ لَا تَبَاشِرُوهُنَّ وَ انتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسَاجِدِ تَلَكَ حَدُودُ اللهِ فَلَا تَقْرُبُوهُنَّ﴾ چیست؟
- ۱) در آستانه انجام فریضه حج و قبل از محرم شدن
  - ۲) در آستانه اقامه هر یک از نمازهای واجب
  - ۳) در حال حضور در عبادتگاهها

- ۱۳- از دیدگاه علامه طباطبایی، عبارت **﴿وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا﴾** در آیه مبارک **﴿كِيفَ تَكْفُرُونَ بِاللَّهِ وَكُنْتُمْ أَمْوَاتًا فَأَحْيَاكُمْ ثُمَّ يُمْبَتِكُمْ ثُمَّ يُحِيِّكُمْ ثُمَّ إِلَيْهِ تَرْجِعُونَ﴾** اشاره به چیست؟
- ۱) مرحله رخت بر بستن از دنيا
  - ۲) مرحله پيش از حیات نخستین
  - ۳) مرحله برزخ و انتقال از دنيا
  - ۴) مرحله ورود به عرصه محشر
- ۱۴- از دیدگاه علامه طباطبایی، عبارت **﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كَفَّارٌ﴾** در آیه مبارک **﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كَفَّارٌ﴾** کنایه از چیست؟
- ۱) اصرار آنان بر کفر و عناد و سرسختی در قبول حق
  - ۲) استضعف آنان به واسطه عدم تبیین حق فراروی آنان
  - ۳) کافر نبودن آنان به حسب حقیقت به لحاظ عدم شناخت آن
  - ۴) عدم امکان آمرزش آنان در مرحله حساب و کتاب در عرصه محشر
- ۱۵- از دیدگاه علامه طباطبایی، آیه مبارک **﴿وَلَا تَسْأَلُ عَنْ أَصْحَابِ الْجَحِيمِ﴾** جاري بر مجرای کدام آيه است؟
- ۱) **﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِنَا سُوفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا﴾**
  - ۲) **﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يَنْفَقُونَ أَمْوَالَهُمْ لِيَصْدِّوَا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾**
  - ۳) **﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ كَفَّارٌ إِلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ﴾**
  - ۴) **﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا سَوَاءٌ عَلَيْهِمْ أَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ﴾**
- ۱۶- اگر وجود، قابل انتقال به ذهن نیست پس وجود ذهنی چه معنای دارد؟
- ۱) وجود ماهیه فی الذهن
  - ۲) انتقال حد الوجود فی الذهن
  - ۳) وجود ماهیه الوجود فی الذهن
- ۱۷- «جوهر غاسق» در تفکر اشراقی سهروردی، به کدام مورد اطلاق می شود؟
- ۱) هر امر عارضی
  - ۲) هر امر ذاتی
  - ۳) جسم
  - ۴) نفس
- ۱۸- کدام مورد، بیانگر «عالیم مثال» از نظر سهروردی است؟
- ۱) عالم انوار قاهره
  - ۲) عالم انوار مدبره
  - ۳) عالم مثل افلاطونی
  - ۴) عالم اشباح مجرد
- ۱۹- چرا از نظر ابن سینا «وجود یک شیء نمی تواند از لوازم ماهیت آن باشد؟»
- ۱) چون ماهیت یک شیء نمی تواند علت صفتی از صفاتش باشد.
  - ۲) چون علت باید تقدم وجودی بر معلول داشته باشد.
  - ۳) چون تحقق ماهیت قبل از صفت ممکن نیست.
  - ۴) چون وجود و ماهیت مغایر یکدیگرند.
- ۲۰- به ترتیب «نوع واحد» و «متمااثلان» کدام قسم از اقسام واحدند؟
- ۱) واحد نوعی - واحد بال النوع
  - ۲) واحد نوعی - واحد بالجنس
  - ۳) واحد جنسی - واحد بالجنس
- ۲۱- فاعلی که صورت علمی او منشأ صدور فعل است، چه نوع فاعلی است؟
- ۱) بالرضا
  - ۲) بالعنایة
  - ۳) بالقصد
  - ۴) بالتجلي

- ۲۲- مطابق نظر ملاصدرا، «علم نفس» به اشیاء چگونه است؟
- (۱) علم حضوری و اشرافی به عین جواهر و اعراض است.
  - (۲) علم به وجود صوری و ظلّی امور موجود در نفس است.
  - (۳) علم حضوری و شهود اشرافی به صور موجود در آن است.
  - (۴) علم حضوری و اضافه اشرافیّة نفس به معلوم بالعرض است.
- ۲۳- کدامیک از تعریف‌های زیر درباره جسم، منسوب به متکلمین است؟
- (۱) جسم، مرکب از اجزاء کوچکی است که در خارج قابل تجزیه نیستند ولی عقلًا و وهماً تجزیه‌پذیر هستند.
  - (۲) جسم، مرکب از جوهر و عرض بوده و آنها ماده جسم تعلیمی هستند که خود از انواع کم متصل است.
  - (۳) جسم، مرکب از اجزائی است که قابل تجزیه نبوده و متناهی است و قابل اشاره حسی می‌باشد.
  - (۴) جسم، متصل واحدی است که قابل تقسیم به اجزاء متناهی است.
- ۲۴- حالت میانه شره و خمود و حالت میانه تهور و جبن چیست؟
- (۱) عفت - شجاعت
  - (۲) حکمت - جربه
  - (۳) حکمت - شجاعت
  - (۴) عفت - جربه
- ۲۵- سهپروردی در حکمةالاشراق، تناسخ را برای چه گروهی مطرح کرده است؟
- (۱) سابقین
  - (۲) کملین
  - (۳) متوضطین
  - (۴) مقربین
- ۲۶- ابن‌سینا با تکیه بر کدام مورد، نظام و ترتیب موجودات را تبیین می‌کند؟
- (۱) المعلول مشاكل للعلة ذاتاً و صفة
  - (۲) تمثيل النظم الكلّي في العلم السابق
  - (۳) السنخية و المناسبة بين العلة و المعلول
  - (۴) النظام المشاهد لا يكون صدورها إلا بقصد و ارادة
- ۲۷- از نگاه ابن‌سینا کدام مورد درست است؟
- (۱) لايجوز أن تكون صفة الماهية سبباً لصفة أخرى
  - (۲) لايجوز أن تكون ماهية الشيء سبباً لصفة من صفاتة
  - (۳) كما يجوز أن تكون الماهية قابلة للوجود كذلك يجوز أن تكون فاعلة له من غير تقدم بالوجود
  - (۴) لايجوز أن تكون الصفة التي هي الوجود للشيء إنما هي بسبب ماهيتها التي ليست هي الوجود
- ۲۸- سهپروردی با استناد به مفاد کدام مورد، به ردّ قوهٔ خیال و ذاکره به عنوان دو قوهٔ مدرک ادراکات جزئی (خیالی و وهمی) می‌پردازد؟
- (۱) فراموشی
  - (۲) غفلت
  - (۳) جهل
  - (۴) رؤيا
- ۲۹- کدام فضایل، به ترتیب ضد رذایل «طمع» و «حرص» می‌باشد؟
- (۱) استغنا - قناعت
  - (۲) سخاوت - قناعت
  - (۳) سخاوت - انفاق
  - (۴) استغنا - انفاق
- ۳۰- از کدام مورد، استفاده می‌شود که ذکر خدا دارای مراتبی است؟
- (۱) ﴿وَ كُنْ لِلَّهِ ذَاكِرًا عَلَى كُلِّ حَالٍ﴾
  - (۲) ﴿فَادْكُرُوا اللَّهَ قِياماً وَ قَعُوداً وَ عَلَى جُنُوبِكُم﴾
  - (۳) ﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذَاكِرًا كَثِيرًا﴾
  - (۴) ﴿فَادْكُرُوا اللَّهَ كَذِكْرِكُمْ أَبَأْكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا﴾
- ۳۱- کدام آیه شریفه به مهم‌ترین اثر و نتیجه یادکردن خدا که جلب نظر الهی است، اشاره دارد؟
- (۱) ﴿وَ إِذَا سَلَكَ عَبْدِي عَنِّي فَانِي قَرِيب﴾
  - (۲) ﴿إِلَّا بِذِكْرِ اللَّهِ تَطمِئِنُ الْقُلُوب﴾
  - (۳) ﴿تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبَصِّرُون﴾
  - (۴) ﴿إِذْكُرُونِي اذْكُرْكُم﴾

- ۳۲- کدام مورد نفع و فایده قوای نفس را بیان می کند؟
- ۱) نفع قوه غضبیه حفظ و تداوم حیات تن برای تحصیل کمال نفس است.
  - ۲) فایده قوه شهویه درهم شکستن حدت قوا شهوی و شیطانی است.
  - ۳) قوه وهمیه ادراک معانی جزئیه و استنباط راهکار را برعهده دارد.
  - ۴) فایده قوه عقلیه استنباط اقسام مکرها و حیله ها است.
- ۳۳- کدام مورد تفاوت میان حقیقت خیر و سعادت را بیان می کند؟
- ۱) خیر نسبی رسیدن هر شخصی است با حرکت ارادی خود به کمالی که در هدف خلقتش نهفته است.
  - ۲) سعادت نسبت به اشخاص متفاوت نیست، ولی خیر نسبت به افراد گوناگون تفاوت مرتبه دارد.
  - ۳) خیر نسبت به اشخاص متفاوت نیست، ولی سعادت نسبت به افراد گوناگون تفاوت مرتبه دارد.
  - ۴) خیر مطلق آن است که وسیله وصول به خیر نسبی محسوب می گردد.
- ۳۴- مفهوم کدام آیه شریفه در بیت زیر مورد توجه و تأکید قرار گرفته است؟
- مشک را بر تن مزن بر جان بمال مشک چبود نام پاک ذوالجلال»
- (۱) ﴿وَمَا أَبْرَىٰ نُفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لِأَمَارَةٍ بِالسُّوءِ﴾
- (۳) ﴿أَرَأَيْتَ مَنْ اتَّخَذَ إِلَهَهَ هَوَاهُ﴾
- ۳۵- با توجه به سخن امام صادق علیه السلام، کدام مورد از نشانه های فرد ریاکار نیست؟
- ۱) ینشط اذا رآ الناس
  - ۲) یکسل اذا کان وحده
  - ۴) یحب آن یحمد فی جمیع اموره
- ۳۶- آیه شریفه ﴿أَنَّمَنْ لِبْشَرَيْنِ مِثْلِنَا﴾ به کدام درجه کبر اشاره دارد؟
- ۱) بر بندگان خدا
  - ۲) به انبیاء و اولیاء
  - ۳) به خدای تعالی
- ۳۷- کدام مورد، علاج جهل مرکب است درصورتی که منشأ آن کج سلیکنگی و ناراستی فکر و اندیشه باشد؟
- ۱) فراغیری علوم ریاضی
  - ۲) انجام آزمایش های تجربی
  - ۴) تلاش برای برطرف کردن تعصب و تقليد
- ۳۸- در کدام مورد، به یکی از رذایل قوه غضبیه اشاره شده است؟
- (۱) ﴿وَمِنْ يُوقِّنُ شَحًّا نَفْسَهُ فَأَوْلَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ﴾
- (۳) ﴿إِنَّ أَعْجَلَ الشَّرِّ عَقُوبَةً الْبَغْيِ﴾
- ۳۹- هرگاه «حیثیت» شناخت کار اخلاقی مورد توجه انسان قرار گیرد، موجب پیدایش کدام مورد می شود؟
- ۱) بر و فجور
  - ۲) هدایت و ضلالت
  - ۳) اطاعت و عصيان
  - ۴) معروف و منکر
- ۴۰- آیات شریفه ﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعْبٌ وَلَهُو﴾ و ﴿مِنْ شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ﴾ به ترتیب، به کدام موانع ایمان و عوامل سقوط اشاره دارند؟
- ۱) هواي نفس - شیطان
  - ۲) هواي نفس - هواي نفس
  - ۳) دنيا - هواي نفس
- ۴۱- کدام آیه شریفه، تأکید می کند که ایمان دارای مراتب و درجاتی است؟
- ۱) ﴿وَلَكِنَّ الْبَرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّنَ﴾
  - ۲) ﴿هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ السَّكِينَةَ فِي قُلُوبِ الْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوا إِيمَانًا مَعَ إِيمَانِهِمْ﴾
  - ۳) ﴿وَلَوْ آتَهُمْ أَمْنًا وَأَتَقْوَا لَمْسَوْيَةً مِنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾
  - ۴) ﴿وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِنْ رَبِّهِمْ﴾

- ۴۲- در حکومت فاطمیان، اولین انشعاب مذهبی و سیاسی، پس از مرگ کدام خلیفه فاطمی پدید آمد؟
 ۱) العزیز بالله
 ۲) الحاکم بامرالله
 ۳) المستنصر بالله
 ۴) الظاهر لاعزار دین الله
- ۴۳- در کدام واقعه و به کمک کدام تیره عرب، مروان بن حکم توانست پیروز شود و به خلافت برسد؟
 ۱) مرج عذراء، قیسی‌ها
 ۲) مرج عذراء، کلبی‌ها
 ۳) مرج راهط، قیسی‌ها
- ۴۴- به ترتیب حرکت زندقه‌گری از چه دوره‌ای آغاز شد و فعالیت آنان در چه دوره‌ای به اوج رسید؟
 ۱) اواسط دوره اموی، اواخر دوره اموی
 ۲) دوره نخست عباسی، دوره آل بویه
 ۳) دوره نخست عباسی، دوره سلجوقیان
 ۴) اواخر دوره اموی، آغاز دوره اول عباسی
- ۴۵- کدام واقعه در قرن ششم میلادی دلیل رونق و پیشرفت شهر مکه بود؟
 ۱) رونق یافتن تجارت قریش طی دو سفر (ایلاف) زمستانی و تابستانی
 ۲) غلبه قریش به ریاست قصی بن کلاب بر خزانه که اداره مکه را در دست داشت.
 ۳) جنگ‌های داخلی در یمن که به ضعف و سقوط حمیریان، رقیب تجاری قریش انجامید.
 ۴) شکست حمله حبسیان به فرماندهی ابرهه به مکه که سبب استقلال سیاسی - تجاری مکه گردید.
- ۴۶- چه عاملی سبب می‌شد که با وجود همه آزارها نسبت به بردگان و محرومان در جریان دعوت رسول خدا (ص) در مکه، همچنان دعوت وی در دل‌ها نفوذ و گسترش یابد؟
 ۱) ضعف روز افزون سیاسی و نظامی قریش
 ۲) حمایت بنی‌هاشم و بنی‌طلب از رسول خدا (ص)
 ۳) امیدبخشی به بردگان و محرومان برای دفع ظلم
- ۴۷- ابراهیم امام، فرماندهی نظامی برای جنگ با سپاه عربی نصر بن سیار در خراسان را به چه کسی سپرد؟
 ۱) حسن بن قحطبه
 ۲) ابومسلم خراسانی
 ۳) قحطبه بن شبیب
- ۴۸- کدام مورد، مهم‌ترین مانع در برابر تحقق اصول و ساختار سیاسی اسلام در جامعه عرب در دوره نبوی و پس از آن بود؟
 ۱) مخالفت شیوخ قبایل
 ۲) قبیله‌گرایی سیاسی
 ۳) اختلاف میان مهاجر و انصار
- ۴۹- به ترتیب وحدت سیاسی جهان نوپای اسلام تا چه سالی حفظ شد و تجزیه آن با تشکیل کدام حکومت آغاز گشت؟
 ۱) ۱۷۲ ق، ادریسیان
 ۲) ۲۰۵ ق، ادریسیان
 ۳) ۱۳۲ ق، امویان آندلس
- ۵۰- اصطلاح رایج نقشه‌های دریایی در فن دریانوری مسلمانان چه بود؟
 ۱) رهنامه
 ۲) خریطة
 ۳) الصور البحرية
 ۴) صورة البحار
- ۵۱- اهمیت اسطرلاپ زورقی ابوسعید سجزی در چیست؟
 ۱) کروی بودن
 ۲) زمین محور بودن
 ۳) خورشیدمحور بودن
- ۵۲- اسطرلاپ شرف‌الدین طوسی (قرن ششم) به چه نامی مشهور است؟
 ۱) لَبْنَهُ يَا رِبْعَ جِدَارِي
 ۲) ذات الرَّبِيعِينَ
 ۳) آلة الجامع
- ۵۳- کدام یک از مصطلحات زمین‌داری مختص هند دوره اسلامی است؟
 ۱) زعامت
 ۲) جاگیرداری
 ۳) تیمار
 ۴) تیول

- ۵۴- شیوه تقبیل یا قباله در جبایت کدام یک از مالیات‌ها کاربرد داشت؟
 ۱) عشر و مکوس
 ۲) خراج اراضی
 ۳) زکات و صدقات
 ۴) جزیه یا مالیات سرانه
- ۵۵- کدام مورد، شروط خواجه نصیرالدین طوسی در اخلاق ناصری برای عدالت است؟
 ۱) عمران بلاد - تعديل مراتب - نظارت پیوسته
 ۲) تکافی اصناف - تعديل مراتب - خیرات مشترک
 ۳) عمران بلاد - تشویق خدمتگزاران - خیرات مشترک
 ۴) تکافی اصناف - تشویق خدمتگزاران - نظارت پیوسته
- ۵۶- کدام اندیشمندان، شرکت مسئولان در امر تجارت و تولید را از علل زوال دولت‌ها شمرده‌اند؟
 ۱) خواجه نصیرالدین طوسی - ابن خلدون
 ۲) غزالی - ابن خلدون
 ۳) خواجه نصیرالدین طوسی - فارابی
 ۴) غزالی - فارابی
- ۵۷- کدام نظریه‌ها پیدایش جنبش‌های توپالیتر را توضیح می‌دهد؟
 ۱) جامعه توده‌وار - تغییر در شیوه تولید
 ۲) جنگ‌های شکست‌خورده - تغییر در شیوه تولید
 ۳) جامعه توده‌وار - نقش طبقه متوسط
 ۴) جنگ‌های شکست‌خورده - نقش طبقه متوسط
- ۵۸- کدام نظریه در خصوص این بیان که «انقلاب‌ها زمانی احتمال وقوع دارند که مدتی طولانی از توسعه عینی اقتصادی و اجتماعی، توسط یک دوره کوتاه‌مدت عقب‌گرد سریع دنبال شود.» درست است؟
 ۱) افزایش انتظارات - جیمز دیویس
 ۲) افزایش انتظارات - آلکسی دوتوكویل
 ۳) توسعه نامتوازن - آلکسی دوتوكویل
 ۴) توسعه نامتوازن - جیمز دیویس
- ۵۹- کدام نظریه در تلاش است تا به سؤال «چگونه می‌توان جامعه را در تعادل نگاه داشت و کشمکش را به حداقل رساند؟» پاسخ دهد؟
 ۱) توسعه نامتوازن
 ۲) کارکردی - ساختاری
 ۳) دوران انتقال
 ۴) جامعه توده‌وار
- ۶۰- کدام نظریه پرداز اعتقاد دارد «انقلاب‌ها پدیده‌هایی کمیاب‌اند و یک جنبه از نوسازی به شمار می‌آیند. یک انقلاب کامل مرحله دومی نیز دارد که همان آفرینش و نهادمندی یک سامان سیاسی نوین است.»
 ۱) هانتینگتون
 ۲) سید محمدباقر صدر
 ۳) سوروکین
 ۴) دوتوكویل
- ۶۱- سید محمدباقر صدر کدام مورد را منشأ و مدار حرکت تاریخی بیان می‌کند و آن را متشکل از کدام عامل می‌داند؟
 ۱) گرایش به نوسازی و تجدد - اندیشه و اراده
 ۲) گرایش به نوسازی و اراده
 ۳) محتوا درونی انسان - ایمان و اتحاد
 ۴) محتوا درونی انسان - اندیشه و اراده
- ۶۲- کدام مورد، دیدگاه برخی تحلیلگران که ناهنجاری‌های اقتصادی را عامل اصلی بروز انقلاب اسلامی می‌دانند، بیان می‌کند؟
 ۱) مهاجرت روستائیان به شهرها
 ۲) تنبیه شاه توسط غرب به‌سبب نقش او در افزایش قیمت نفت
 ۳) خالی‌کردن ذخایر ارزی ایران و کشورهای عربی توسط غربی‌ها
 ۴) تبدیل چهره جامعه سنتی نیمه‌فتووال - نیمه‌صنعتی به یک جامعه شبهمدرن و صنعتی
- ۶۳- کدام جریان سیاسی در عصر بعد از پهلوی اول رشد می‌کند و با سقوط دکتر مصدق افول می‌نماید؟
 ۱) نهضت آزادی
 ۲) بنیادگرایی اسلامی
 ۳) ملی گرایی
 ۴) جریان چپ

- ۶۴- کدام دلیل با به وجود آمدن بنیادگرایی اسلامی در ایران، بی ارتباط است؟
- (۱) موقعیت تشیع و روحانیت
  - (۲) موقعیت جریانات سیاسی غیر مذهبی
  - (۳) احیای اندیشه دینی در قالب جریانات مذهبی سیاسی
  - (۴) محروم بودن مردم از حقوق اولیه فردی و اجتماعی
- ۶۵- آخرین مرجع تفسیر کننده قانون در نظام جمهوری اسلامی ایران، کدام مورد است؟
- (۱) شورای نگهبان
  - (۲) ولی فقیه
  - (۳) مجلس شورای اسلامی
  - (۴) مجمع تشخیص مصلحت
- ۶۶- با توجه به اصول کلی نظریه واقع گرایی، کدام مورد بیان مناسبی در رابطه با سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران است؟
- (۱) عدم عضویت فعال در سازمان های بین المللی مورد توجه است.
  - (۲) مبتنی بر شناخت واقع بینانه از نظام بین الملل است.
  - (۳) باید حالتی منحصر به فرد تلقی شود.
  - (۴) مبتنی بر عوامل داخلی است.
- ۶۷- با توجه به اصل یازدهم قانون اساسی، فراهم کردن کدام مورد، هدف کلان سیاست خارجی جمهوری اسلامی است؟
- (۱) تشکیل امت واحد جهانی
  - (۲) حفظ استقلال همه جانبه
  - (۳) نفی هرگونه سلطه جویی و سلطه پذیری
  - (۴) عدم تعهد در برابر قدرت های سلطه گر
- ۶۸- کدام فرد در اعراب گذاری قرآن کریم مشارکت نداشته است؟
- (۱) حسن بصری
  - (۲) ابوالاسود دونایی
  - (۳) یحیی بن یعمر
  - (۴) نصر بن عاصم
- ۶۹- در کدام آیه شریفه «الف و لام معهود ذکری» استعمال شده است؟
- (۱) **﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ﴾**
  - (۲) **﴿عَالَمُ الغَيْبُ وَ الشَّهَادَةُ﴾**
  - (۳) **﴿إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ﴾**
  - (۴) **﴿فَعُصِيَ فَرْعَوْنُ الرَّسُولُ﴾**
- ۷۰- «الا» در آیه شریفه **«مَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ لِتَشْقِي الْأَلْذِكْرَةَ**» به کدام معنی است؟
- (۱) استثناء
  - (۲) بل
  - (۳) غیر
  - (۴) بدل
- ۷۱- کدام مورد در معنای اعجاز، نادرست است؟
- (۱) وجдан العجز
  - (۲) احداث العجز
  - (۳) التحدى
  - (۴) الفوت
- ۷۲- نظر علمای رجال درباره «احمد بن محمد سیاری» و «علی بن احمد کوفی» چیست؟
- (۱) هر دو فاسد العقیده اند.
  - (۲) هر دو از رجال مورد اعتماد امامیه اند.
  - (۳) علی بن احمد کوفی ثقه و احمد بن محمد سیاری ضعیف است.
  - (۴) احمد بن محمد سیاری در رجال امامیه ثقه و علی بن احمد کوفی ضعیف است.
- ۷۳- در آیه شریفه **«وَ لَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تَرِيَحُونَ وَ حِينَ تَسْرِحُونَ**»، علّت تقدّم و تأخّر چیست؟
- (۱) تشریف
  - (۲) مناسبت
  - (۳) تبرّك
  - (۴) تعظیم
- ۷۴- به ترتیب تنزیل و تأویل در اصطلاح متأخران به چه معنی است؟
- (۱) ما نزل قرآن - المراد من اللفظ حملًا له على خلاف ظاهره
  - (۲) ما نزل قرآن - معناً خفيّاً لا يعرفه الا الراسخون في العلم
  - (۳) ما نزل - معناً خفيّاً لا يعرفه الا الراسخون في العلم
  - (۴) ما نزل - المراد من اللفظ حملًا له على خلاف ظاهره

- ۷۵ - در کدام یک از آیات زیر «ایجاز حذف» از نوع اکتفاء به کار رفته است؟
- (۱) لکنّا هو الله ربی ﴿لَكُنَّا هُوَ اللَّهُ رَبُّ﴾
 (۲) سرایل تقیکم الحر ﴿سَرَایلْ تَقِیِّکُمُ الْحَر﴾
 (۳) و أدخل يدك في جيبك تخرج بيضاء ﴿وَادْخُلْ يَدَكَ فِي جِيْبِكَ تَخْرُجْ بِيَضْأَء﴾
 (۴) لاذقناك ضعف الحياة و ضعف الممات ﴿لَا ذَاقْنَاكَ ضَعْفَ الْحَيَاةِ وَ ضَعْفَ الْمَمَاتِ﴾
- ۷۶ - چرا آیه شریفه ﴿لَا يَتَخَذُ الْمُؤْمِنُونَ الْكَافِرِينَ أَوْلَيَاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِنِينَ﴾ دارای مفهوم نیست؟
- (۱) چون عبارت «من دون المؤمنین» از باب غالیت ذکر شده است.
 (۲) چون مسلمان نباید کافران را اولیای خود قرار دهد.
 (۳) چون مفهوم وصف در نزد اصولیان حجیت ندارد.
 (۴) چون قید جار و مجرور مطابق واقع است.
- ۷۷ - اگر در آیه شریفه ﴿فَقَالُوا ارْنَا اللَّهَ جَهَرَةً﴾ تقدیم و تأخیر باشد، اعراب جهره چیست؟
- (۱) حال از مفعول قالوا
 (۲) حال از مفعول ارنا
 (۳) حال از فاعل قالوا
 (۴) مفعول دوم ارنا
- ۷۸ - «ما» در آیه شریفه ﴿فَمَا اصْبَرْهُمْ عَلَى النَّارِ﴾ از چه نوع است؟
- (۱) شرطیه
 (۲) تعجبیه
 (۳) استفهامیه
 (۴) موصوله
- ۷۹ - کدام مورد از ملاک‌های مکی و مدنی بودن بهشمار نیامده است؟
- (۱) خطاب
 (۲) مکان
 (۳) روایت
 (۴) زمان
- ۸۰ - مؤلف «المهدّب فيما وقع في القرآن من المعرب» کیست؟
- (۱) زرقانی
 (۲) زركشی
 (۳) سیوطی
 (۴) جوالیقی

